

Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın "sözleşmeden cayma bedeli" adı altında elde ettiği gelirin kurumlar vergisinden istisna edilip edilemeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-125[5-2012/8]-433
Tarih	25.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84098128-125[5-2012/8]-433

25/07/2013

Konu : Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın "sözleşmeden cayma bedeli" adı altında elde ettiği gelirin kurumlar vergisinden istisna edilip edilemeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ekinde yer alan dilekçede; 27.02.2012 tarihinde şirketinizin ... Serbest Bölge'de yer alan şubesi ile ... A.Ş. arasında "bir adet 350 t/g kapasiteli "Nötralizasyon Hattı" satışına ilişkin sözleşme imzalandığı, avans bedeli olarak 350.000,00 Euro'nun 29.02.2012 tarihinde ... A.Ş. tarafından söz konusu şubenizin Yapı Kredi Bankası'nda yer alan ... no'lu hesabına yatırıldığı, ancak ... A.Ş.'nin sözleşmenin 6.3 üncü maddesinde belirtilen akreditif açma yükümlülüğünü yerine getirememesi dolayısıyla sözleşmenin aynı maddesinde yer alan hükümlere istinaden 29.02.2012 tarihinde ödenen avans bedelinin taraflar arasında sağlanan mutabakat uyarınca cezai şart olarak şirketinizce alıkonulduğu; bu kapsamda, 11.09.2012 tarihinde bahsi geçen şubenizce anılan şirket adına

350.000,00 Euro tutarında "Sözleşme Cayma Bedeli" faturası düzenlendiği belirtilerek, söz konusu "Sözleşme Cayma Bedeli" faturası ile oluşan gelirin serbest bölgelerde yer alan Kurumlar Vergisi istisnası kapsamında olup olmadığı hususunda görüşümüz talep edilmektedir.

3218 Serbest Bölgeler Kanununa 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 9 uncu maddesiyle eklenen ve 06.02.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe giren geçici 3 üncü maddesinde;

"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

...

Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

...

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Serbest Bölgeler Kanununda yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamaların yer aldığı 1 seri no'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "İstisna kazanç tutarının tespiti" başlıklı 5.12.3.3. bölümünde; "Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan istisna, bir kazanç istisnasıdır. Dolayısıyla, mükelleflerin serbest bölgelerdeki faaliyetlerinden elde ettikleri hasılatın bu faaliyetlere ilişkin olarak yapılan giderlerin düşülmesi sonucu bulunacak kazanç, kurumlar vergisinden istisnadır.

Serbest bölgelerde yürütülen faaliyetlerden doğan alacaklara ilişkin kur farkı ve vade farkı gelirleri istisna kapsamında değerlendirilecektir.

Aynı şekilde, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen hasılatın, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde yapılacak ödemelerde kullanılıncaya kadar geçici olarak serbest bölgelerde mevduat hesaplarında veya repo işlemlerinde değerlendirilmesi sonucu elde edilen gelirler de söz konusu istisnadan yararlanabilecektir. İstisnanın, bunun dışında, serbest bölgelerde elde edilmiş olsa dahi faiz, repo ve benzeri faaliyet dışı gelirlere teşmil edilebilmesi, 3218 sayılı Kanuna 5084 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle eklenen geçici 3 üncü maddenin, bu istisnayı sadece bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetler dolayısıyla elde edilen kazançlar ile sınırlaması nedeniyle mümkün bulunmamaktadır.

...

İstisna kazancın ve bu bağlamda kurumlar vergisi matrahının tespiti açısından, istisna kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve istisna kapsamında olan faaliyetlere ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir."

açıklamaları yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; serbest bölgede yer alan şubenizin bölgedeki faaliyet gelirlerinin gelir ve kurumlar vergisinden müstesna tutulması, faaliyet dışı gelirlerinin ise bu kapsamda değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Bu itibarla, söz konusu "Nötralizasyon Hattı" satışının Ege Serbest Bölge'de yer alan şubenizin faaliyet ruhsatı kapsamında yer alan faaliyetleriyle ilgili olması ve fiilen de anılan şube tarafından gerçekleştirilmesi koşuluyla; bu faaliyete bağlı olarak yapılan satış işleminin iptali nedeniyle elde edilen sözleşmeden cayma bedelinin, kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026